

İSİM

compress – verileri sıkıştırır (sürüm 4.1)

uncompress – sıkıştırılmış verileri açar

zcat – sıkıştırılmış verileri standart çıktıda açar

KULLANIM

```
compress [ -f ] [ -v ] [ -c ] [ -V ] [ -r ] [ -b bit_sayısı ]
           [ isim ... ]
```

```
uncompress [ -f ] [ -v ] [ -c ] [ -V ] [ isim ... ]
```

```
zcat [ -V ] [ isim ... ]
```

AÇIKLAMA

compress, uygun Lempel–Ziv kodlarını kullanarak belirtilen dosyanın boyutunu küçültür. Bu işlemin sonunda, her bir dosyanın sonuna **.Z** soneki getirilir. **.Z** uzantılı dosya aynı sahiplik kiplerine, erişim ve düzenlenme zamanlarına sahiptir. Şayet komut ile birlikte bir dosya belirtilmez ise, standart girdi sıkıştırılıp standart çıktıya aktarılır. **compress**, sadece normal dosyaları sıkıştırır. Örneğin; sembolik bağları yok sayar. Şayet bir dosya birden çok sembolik bağa sahipse, **compress** bu dosyayı sıkıştırmayı reddedecektir. Bu durumda **-f** seçeneğini eklemeniz gerekir.

Şayet **-f** seçeneği belirtilmezse ve sıkıştırma işlemi önplanda devam ediyorsa, ekrana, var olan bir dosyanın üzerine yazılıp yazılmayacağını soran bir uyarı çıkar.

Sıkıştırılmış dosyalar **uncompress** veya **zcat** kullanılarak orjinal hallerine döndürülebilirler.

uncompress, komut satırında dosya listelerini alır ve sonu **.Z** ile bitenleri ve doğru sihirli numara ile başlayanları, **.Z** soneki olmayan açılmış dosyalar ile değiştirir. Açılmış dosya, sıkıştırılmış olanla aynı sahiplik ve tarih damgasını içerir.

-c seçeneği ile **compress/uncompress** standart çıktıya yazar ama dosyalar değişmez.

zcat, **uncompress -c** ile aynıdır. **zcat**, ya komut satırındaki listede bulunan dosyaları açar ya da standart girdideki dosyaları açıp, açılmış bilgileri standart çıktıya yazar. **zcat** doğru sihirli numaraya sahip dosyaları, **.Z** soneki olsun ya da olmasın, açacaktır. (*Ç.N.: **gzip** ailesinde de bir **zcat** vardır ve **gzip** kuruluysa, **zcat**, **gzip** ailesinin **zcat** uygulaması olabilir. Bunun olmaması için **gzip** ailesi ile gelen **zcat**'in ismini **gzcat** olarak değiştirebilirsiniz.)

Şayet **-r** seçeneği tanımlı ise, sıkıştırma işlevi aşt dizinlerde yinelemeli olarak yapılacaktır. Komut satırında tanımlı isimlerden herhangi birisi bir dizin ise, **compress** bu dizinin içine girecek ve burada bulunan bütün dosyaları sıkıştıracaktır.

-V seçeneği bu uygulamaların her birine, sürüm ve standart hatadaki yama seviyelerini, bunun yanında derleme sırasındaki önışlemci seçeneklerini sıkıştırma/açma işleminden önce görüntülenmesini söyler.

compress, "Yüksek performanslı veri sıkıştırması için bir teknik / A Technique for High Performance Data Compression" içinde açıklanan değiştirilmiş Lempel–Ziv algoritmasını kullanır (Terry A. Welch, IEEE Computer, vol. 17, no. 6 (June 1984), pp. 8–19). İlk önce dosyadaki ortak altdizgeler 257 veya daha üstünde 9 bitlik kod ile değiştirilir. 512'ye ulaşıncaya, algoritma 10 bitlik kodlara dönüşür ve daha yüksek bitler, **-b** seçeneği ile belirtilen sınıra ulaşıncaya kadar kullanır (öntanımlı olarak 16). Bitler 9 ila 16 arasında olmak zorundadır. Bu öntanımlı bit seviyesi kaynak kodlarının içinden değiştirilebilir, böylece daha küçük makinalarda çalışması sağlanır.

Bit sınırına erişildikten sonra, **compress** düzenli olarak sıkıştırma oranını denetler. Eğer artarsa, **compress** var olan kod sözlüğünü kullanmaya devam eder. Bununla birlikte, sıkıştırma oranı düşerse, **compress** altdizgelerin tablosunu başından savar ve listeden yenisini yapar. Böylece, algoritmanın sıradaki dosya "bloğuna" uyması sağlanmış olur.

-b seçeneğinin **uncompress** için atlanmış olduğuna dikkat edin, belirlenmiş bit parametreleri sıkıştırma sırasında çıktı içinde sihirli bir numara ile kodlandığından, rastgele bir verinin açılması ya da sıkıştırılmış verinin tekrar sıkıştırılmaya çalışılması gibi şeyler mümkün değildir.

Sıkıştırma miktarı girdinin boyutuna, kod başına düşen bit sayısına ve ortak altdizgelerin dizilişine bağlıdır. Genellikle, kaynak kodu gibi veya İngilizce metinlerden, %50–60 oranında tasarruf sağlanır. Sıkıştırma genellikle, Huffman kodundan (**pack**) veya uyarlanmış Huffman kodundan (**compact**) daha iyidir ve daha az zamana mal olur.

-v seçeneği altında, sıkıştırılan her bir dosya için, kazanç yüzdesini gösteren bir ileti basılır.

Çıkış durumu normalde 0'dır; şayet son dosya sıkıştırılmış olandan daha büyükse 2; eğer bir hata meydana gelmişse 1'dir.

İLGİLİ BELGELER

compact (1), **pack (1)**.

HATA İLETİLERİ

Usage: compress [-dfvcVr] [-b maxbits] [file ...]

Komut satırında geçersiz seçenekler tanımlandı.

Missing maxbits

Azami bit sayısı **-b** seçeneği ile verilmelidir.

dosyaismi: not in compressed format

Argüman olarak verilen dosya, sıkıştırılmış bir dosya değil.

dosyaismi: compressed with xx bits, can only handle yy bits

Dosya (LZW kullanılarak) bu makinedeki açma programının işleyebileceği bitlerden daha fazlasını kullanabilen bir uygulama ile sıkıştırılmış. Dosyayı daha az bit sayısı belirterek tekrar sıkıştırın.

dosyaismi: already has .Z suffix -- no change

Belirtilen dosyanın zaten sıkıştırılmış olduğu kabul ediliyor. Dosyayı tekrar isimlendirin ve tekrar deneyin.

dosyaismi: filename too long to tack on .Z

Dosya ismi 12 karakterden uzun olduğu için, bu dosya sıkıştırılamaz. Yeniden adlandırın ve tekrar deneyin. BSD sistemlerde bu ileti yoktur.

dosyaismi already exists; do you wish to overwrite (y or n)?

Mevcut dosyasının değiştirilmesini istiyorsanız "y" tuşuna basın, istemiyorsanız "n" ye basın.

uncompress: corrupt input

Bir SIGSEGV çelişkisi saptandı. Girdi dosyası bozuk olabilir.

Compression: xx.x%

Sıkıştırma tarafından kaydedilmiş girdinin yüzdesi (sadece **-v** ile alakalıdır).

-- not a regular file or directory: ignored

Girdi dosyası normal bir dosya veya dizin değil ise (örneğin, bir sembolik bağ, soket, FIFO veya aygıt dosyası olabilir), dokunulmaz.

-- has xx other links: unchanged

Girdi dosyası bağlara sahiptir; dokunulmadan geçildi. Daha fazla bilgi için **ln(1)** 'e bakınız. Çok sayıda bağa sahip dosyaları sıkıştırmak için **-f** seçeneğini kullanınız.

-- file unchanged

Herhangi bir sıkıştırma işlemi yapılmadı. Giriş dosyasına dokunulmadı.

YETERSİZLİKLER

Sıkıştırılmış dosyalar büyük bellekli makinalar arasında uyumlu olmakla birlikte, küçük süreç alanına sahip (64KB veya daha az DEC PDP serileri, Intel 80286, vb.) makinalara dosya transferi için **-b12** seçeneği kullanılmalıdır.

-r seçeneği kullanılan bir sıkıştırma işlemi, arada bir sahte hata iletilerine sebep olabilir:

```
"<dosyaismi>.Z already has .Z suffix - ignored"
```

Bu uyarıları önemsemeyin. Açıklaması için `compress.c:compdir()` içindeki açıklamalara bakınız.

ÇEVİREN

Yalçın Kolukisa <[yalcink01 \(at\) yahoo.com](mailto:yalcink01@yahoo.com)>, Kasım 2003

YASAL UYARI

Bu çevirinin telif hakkı yukarıda belirtilen çevirmen(ler)e aittir. Özgün belgenin telif hakkı ve lisans bilgileri varsa ve belge içinde belirtilmemişse belge sonunda belirtilmiş olacaktır. Bu çevirinin lisansı, özgün belge için belirtilmiş bir lisans varsa ve bu lisans çevirinin de aynı lisansa sahip olmasını gerektiriyorsa onunla aynıdır, yoksa GNU GPL lisansı ve her iki durumda da ek olarak aşağıdaki koşullar geçerlidir. GNU GPL lisansı <<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>> adresinden edinilebilir.

BU BELGE ÜCRETSİZ OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİLERİN VEYA KODLARIN NİTELİKLERİ İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGELERİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BELGELERİN KALİTESİ VEYA PERFORMANSI İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATA VEYA EKSİKLİKTEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİNİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Bu dosya (man1-compress.pdf), belgenin XML biçiminin T_EXLive ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

19 Ocak 2007